

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ**  
**«ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**  
**ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Педагогічний факультет

Кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

**Волонтерська діяльність**

Освітня програма Соціальна робота

Спеціальність 231 Соціальна робота

Галузь знань 23 Соціальна робота

Затверджено на засіданні кафедри

Протокол № 1 від “ 31 ” серпня 2020р.

м. Івано-Франківськ – 2020р.

## **ЗМІСТ**

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

## 1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Волонтерська діяльність
Освітня програма	Соціальна робота
Спеціальність	231 Соціальна робота
Галузь знань	23 Соціальна робота
Освітній рівень	Бакалавр
Статус дисципліни	Основна
Курс/семестр	1/ 2
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції-18 год. Семінарські заняття-26 год. Самостійна робота – 46 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	<a href="http://www.d-learn.pu.if.ua/">http://www.d-learn.pu.if.ua/</a>

## 2.

### Опис дисципліни

#### Мета та завдання курсу

**Мета навчальної дисципліни:** сприяти оволодінню студентами знаннями основ волонтерського руху в Україні, зарубіжних країнах та вміннями, необхідними для організації волонтерських груп за умов майбутньої професійної діяльності, а також розвитку у студентської молоді соціальної активності, навичок усвідомленого та активного вибудовування власного життя.

#### Завдання:

- сформувати системне уявлення про волонтерську роботу, ознайомитись з понятійним апаратом, зрозуміти взаємозв'язок з іншими дисциплінами та сферами професійної діяльності та суспільного життя;
  - визначити роль та функції волонтерів у сфері соціальної роботи, окреслити коло їхньої діяльності в організаціях різного типу;
  - засвоїти методи залучення людей до волонтерської діяльності та способи їх заохочення;
  - ознайомитися з особливостями волонтерської роботи зі спеціальними групами клієнтів;
  - опанувати теоретичні знання та практичні навички щодо створення волонтерських програм;
  - набути знань та навичок управління діяльністю волонтерів та волонтерських груп.
- навчити складати волонтерські програми та здійснювати управління діяльністю волонтерів;
  - формувати індивідуальний стиль професійної поведінки та діяльності майбутніх фахівців. У результаті вивчення дисципліни студент повинен знати:

- суть і завдання волонтерської діяльності;
- правові основи волонтерської діяльності;
- теоретичні засади волонтерської діяльності;
- методика організації волонтерської діяльності.

уміти:

- аналізувати структуру та зміст волонтерської діяльності;
- складати волонтерські програми;
- здійснювати управління діяльністю волонтерів;
- планувати та надавати добровільно допомогу потребуючим;
- залучати до волонтерської діяльності різні категорії населення;
- володіти методикою організації волонтерської діяльності;
- володіти методикою контактної взаємодії в процесі реалізації волонтерських програм та проектів.

### **Інтегральна компетентність**

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у соціальній сфері або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів соціальної роботи і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

### **Загальні компетентності (ЗК)**

**ЗК-2.** Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

**ЗК-4.** Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

**ЗК-5.** Здатність планувати та управляти часом.

**ЗК-6.** Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

**ЗК-11.** Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

**ЗК-12.** Здатність приймати обґрунтовані рішення.

**ЗК-15.** Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

### **Спеціальні (фахові) компетентності (СК)**

**СК-1.** Знання і розуміння сутності, значення і видів соціальної роботи та основних її напрямів (психологічного, соціально-педагогічного, юридичного, економічного, медичного).

**СК-3.** Знання і розуміння нормативно-правової бази стосовно соціальної роботи та соціального забезпечення.

**СК-4.** Здатність до аналізу соціально-психологічних явищ, процесів становлення, розвитку та соціалізації особистості, розвитку соціальної групи і громади.

**СК-7.** Здатність до співпраці у міжнародному середовищі та розпізнавання міжкультурних проблем у професійній практиці.

**СК-18.** Здатність до генерування нових ідей та креативності у професійній сфері.

### **Програмні результати навчання**

**РН-1.** Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язування професійних і встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між соціальними подіями та явищами.

**РН-16.** Застосовувати методи менеджменту для організації власної професійної діяльності та управління діяльністю соціальних робітників і волонтерів, іншого персоналу.

**РН-17.** Встановлювати та підтримувати взаємини з клієнтами на підґрунті взаємної довіри та відповідно до етичних принципів і стандартів соціальної роботи, надавати їм психологічну підтримку й наснажувати клієнтів.

**РН-18.** Налагоджувати співпрацю з представникам різних професійних груп та громад; використовувати стратегії індивідуального та колективного представництва інтересів клієнтів.

**РН-19.** Виявляти сильні сторони та залучати особистісні ресурси клієнтів, ресурси соціальної групи і громади для розв'язання їх проблем, виходу із складних життєвих обставин.

**РН-20.** Виявляти етичні дилеми та суперечності у професійній діяльності та застосовувати засоби супервізії для їх розв'язання.

**РН-22.** Демонструвати уміння креативно вирішувати проблеми та приймати інноваційні рішення, мислити та застосовувати творчі здібності до формування принципово нових ідей.

Знання наукових принципів, що лежать в основі соціальної діяльності, ідентифікування, формулювання і розв'язування завдань зі спеціальності, інтегрування теоретичних знань та практичного досвіду; методів соціальної роботи в конкретних умовах взаємодії з клієнтом; стратегій індивідуального

та колективного представництва інтересів клієнтів; прийомів мотивації, самомотивації на шляху до досягнення спільної мети, вміння адаптувати свою поведінку до прийняття системи цінностей іншого; історичних та культурних традицій волонтерства, сучасних форм організації волонтерського руху в Україні та світі.

Вміння теоретично аргументувати шляхи подолання проблем та складних життєвих обставин, обирати ефективні методи їх вирішення, передбачати наслідки; налагоджувати співпрацю з представникам різних професійних груп та громад; застосовувати способи та інструменти залучення волонтерів для соціально важливої діяльності; заохочувати волонтерів в організаціях та сприяти усвідомленню важливості волонтерської діяльності в суспільстві

### 3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Предмет, завдання волонтерської діяльності. Особливості функціонування волонтерської діяльності в Україні	Мати уявлення про волонтерську діяльність, ознайомитись з понятійним апаратом, зрозуміти взаємозв'язок з іншими дисциплінами та сферами професійної діяльності та суспільного життя;	Опрацювати відповідні наукові джерела Питання для обговорення, індивідуальні завдання
2.	Волонтерська діяльність як основа соціалізації та розвитку особистості	Здатність до аналізу соціально-психологічних явищ, процесів становлення, розвитку та соціалізації особистості, розвитку соціальної групи і громади.	Опрацювати відповідні наукові джерела, обговорення на семінарі, індивідуальні завдання, тестові завдання
3.	Волонтерські групи як ресурс соціально-педагогічної діяльності державних і громадських організацій	Вміння та здатність залучати до волонтерської діяльності різні категорії населення; знання методик організації волонтерської діяльності.	Опрацювати відповідні наукові джерела, обговорення на семінарі Обговорення проблемних ситуацій, індивідуальні завдання,

			тестові завдання
4.	Умови забезпечення діяльності волонтерів	Володіння правовими основами волонтерської діяльності; вміння здійснювати управління діяльністю волонтерів;	Опрацювати відповідні наукові джерела, обговорення на семінарі Обговорення проблемних ситуацій, індивідуальні завдання, тестові завдання

5.	Методика розробки волонтерської програми Підготовка, супровід та форми визнання волонтерської діяльності	Вміти аналізувати структуру та зміст волонтерської діяльності; володіти методикою контактної взаємодії в процесі реалізації волонтерських програм та проектів.	Опрацювати відповідні наукові джерела, обговорення на семінарі індивідуальні завдання, тестові завдання
6.	Моніторинг та Оцінка волонтерської діяльності	Вміння та здатність планувати та надавати добровільно допомогу потребуючим; здійснювати управління діяльністю волонтерів;	Опрацювати відповідні наукові джерела, обговорення на семінарі Обговорення проблемних ситуацій, індивідуальні завдання, тестові завдання
7.	Генеза волонтерського руху у вітчизняній та зарубіжній практиці. Волонтерська діяльність як основа соціалізації особистості.	Розуміти суть і завдання волонтерської діяльності; Володіння правовими основами волонтерської діяльності; здатність до аналізу соціально-психологічних явищ, процесів становлення, розвитку та соціалізації особистості, розвитку соціальної групи і громади.	Усне та письмове опитування, самостійна робота, творчі завдання, тестовий контроль
8	Волонтерська діяльність і особистість.	Вміння залучати до волонтерської діяльності різні категорії населення; володіти методикою контактної взаємодії в процесі реалізації волонтерських програм та проектів.	Усне та письмове опитування, опрацювання методики контактної взаємодії, тестовий контроль



9.	Волонтерські групи: завдання, зміст діяльності, перспективи розвитку.	Вміння планувати та надавати добровільно допомогу потребуючим; знання правових основ та володіння методикою організації волонтерської діяльності;	Усне та письмове опитування, опрацювання методики організації волонтерської діяльності;
10.	Організаційно-методичне	Здійснювати управління діяльністю волонтерів	Усне та письмове опитування, участь у

	забезпечення діяльності волонтерів.		розробці та впровадженні соціальних проектів
11.	Дослідження впливу волонтерської діяльності на особистісно-професійний розвиток майбутнього соціального працівника	Здатність до аналізу соціально-психологічних явищ, процесів становлення, розвитку та соціалізації особистості	Усне та письмове опитування, самостійна робота, творчі завдання, тестовий контроль
12.	Розробка інформаційного пакету про зміст волонтерської діяльності. Складання програми вимог до волонтера.	Володіння правовими основами волонтерської діяльності; володіння методикою організації волонтерської діяльності	Усне та письмове опитування, тестовий контроль, творчі завдання, самостійна робота, індивідуальні завдання
13.	Технологія здійснення орієнтування волонтерів.	Вміння здійснювати управління діяльністю волонтерів, володіти методикою контактної взаємодії в процесі реалізації волонтерських програм та проектів.	Усне та письмове опитування, творчі завдання, самостійна робота, тестовий контроль
14.	Розробка сценарію та проведення інструктажу з волонтерами.	вміння розробки та проведення інструктажу з волонтерами	Усне та письмове опитування, творчі завдання

15.	Методика проведення моніторингу та оцінки волонтерської діяльності	опрацювання методики проведення моніторингу та оцінки волонтерської діяльності	Усне та письмове опитування, творчі завдання, тестовий контроль
-----	--	--	---

--	--	--	--

#### 4. Система оцінювання курсу (зразок)

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Лекція	8
Семінарське заняття	28
Самостійна робота	10
Індивідуальне заняття	4
Залік/Екзамен	50
Максимальна кількість балів	100

#### 5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу (зразок)

Види навчальної роботи	Навчальні тижні																	Разом
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Лекції	1		1		1		1		1		1		1		1			8
Семінарські заняття		4		4		4		4		4		8						28
Самостійна робота														10				10
Індивідуальні завдання																4		4
Залік/Екзамен																	50	50
Всього за тиждень	1	4	1	4	1	4	1	4	1	4	1	8	1	10	1	4	50	100

**Примітка:** не рекомендується на один тиждень планувати кілька форм контролю

#### 6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа, комп'ютери та інше
-----------------------------------	---------------------------------

### Література:

1. Волонтерський менеджмент : помічник / [упор. Ю. Мартинова]. – К. : Центр волонтерів ату «Добра воля», 2010. – 110 с.
2. Лях Т.Л. Методика організації волонтерських груп : Навч. посіб. / Т. Л. Лях. — К. : Київськ. ун-т імені Бориса Грінченка, 2010. — 160 с.
3. Менеджмент волонтерських груп від А до Я : навч.-метод. посібник / За ред. Т. Л. Лях ; авт.-кол.: З. П. Бондаренко, Т. В. Журавель, Т. Л. Лях та ін. – К. : Версо-04, 2012. – 288 с.
4. Соціальна педагогіка: теорія і технології : підруч. [для студ. вищ. навч. закладів] / [Т. Ф. Алексеєнко, Т. П. Басюк, О. В. Безпалько та ін.] ; за ред. І. Д. Зверєвої. – К. : Центр навчальної літератури, 2006. – 316 с.
5. Маккарлі С. Управління діяльністю волонтерів. Як залучити громадськість до вирішення проблем суспільства / С. Маккарлі, Р. Лінч ; пер. з англ. О.

Винничук. – К. : Ресурсний центр розвитку громадських організацій „Гурт”, 1998. – 160 с.

6. Безпалько О. В. Організація соціально-педагогічної роботи з дітьми та молоддю у територіальній громаді: теоретико-методологічні основи : монографія / Безпалько О. В. ; М-во освіти і науки України ; Ін-т проблем виховання Академії педагогічних наук. – К. : Наук. світ, 2006. – 363

7. Безпалько О. В. Підготовка волонтерів до роботи з дітьми обмежених функціональних можливостей : метод. реком. до проведення тренінгових занять / О. В. Безпалько, С. В. Едель. – К. : Вид-во Нац. пед. ун-ту ім. М. П. Драгоманова, 2001. – 32 с.

8. Благодійність в Україні у XIX – на початку XX ст.: ретроспективний аналіз : матеріали міжнар. конф. „На шляху до довіри у суспільстві: благодійність в українській громаді”, (Київ, 20–22 черв. 2005 р.) / [за ред. О. М. Донік]. – К. : USAID, 2005. – 123 с.

9. Бондаренко З. П. Організація волонтерської роботи майбутніх соціальних педагогів в умовах вищого навчального закладу: дис. ... канд. пед. наук :

13.00.05 / Бондаренко Зоя Петрівна. – К., 2008. – 247 с.

10. Бондаренко, З. П. Зміст та технології підготовки студентів до волонтерської роботи / З. П. Бондаренко // Соціальна педагогіка: теорія та практика. – 2009. – № 2. – С. 37 – 50.

11. Бондаренко, З. П. Модель організації волонтерської роботи в умовах вищого навчального закладу / З.П. Бондаренко // Соціальна педагогіка: теорія та практика. – 2007. – № 4. – С. 50–59.

12. Бондаренко, З. П. Опорний конспект лекцій до спецкурсу „Соціальнопедагогічні основи волонтерської роботи” / Бондаренко З. П. – Дніпропетровськ : РВВ ДНУ, 2010. – 64 с.

13. Вайнола Р. Х. Технології соціально-педагогічної роботи : курс лекцій [для вищ. навч. закл.] / Вайнола Р. Х. – К. : КМПУ імені Б. Д. Грінченка, 2008. – 152 с.

14. Волонтер. Хто він?: узагальнюючий досвід : метод. реком. для соц. працівн. та волонт. / [уклад.: О. Г. Сідько, Л. В. Комісарова, С. А. Ястремська та ін.] – Миколаїв : Управління у справах сім'ї та молоді облдержадміністрації : Миколаївський ОЦССМ, 2001. – 25 с.

15. Волонтери в соціальній роботі / [упоряд.: О. Главник, Н. Романова, Т. Дружченко]. – К. : Главник, 2006. – 128 с. – (серія „Б-чка соціального працівника”).

16. Волонтери: сила добра / під ред. : Т. П. Булата, М. В. Нестребчука, В. Д. Ритенко. – К. : Кур'єр ЮНЕСКО, 2001. – Вип. 7–8. – 163 с.

17. Волонтерство як ресурс соціальної роботи у громаді : зб. ст. міжнар. наук. конф. для студ. та аспір. „Обличчя соціальної держави” в рамках проекту

„Покращення якості соціальних послуг дітям та сім'ям у громаді”, (Київ, 22–23 берез. 2006 р.) / [упор. Т. Л. Лях ; передм. Т. П. Басюк]. – К. : Християнський дитячий фонд, 2006. – 96 с.

18. Волонтерство: порадник для організатора волонтерського руху / [О. В.

Безпалько, Н. В. Заверико, І. Д. Зверева та ін. ; уклад. Т. Л. Лях]. – К. : ВГЦ

“Волонтер”, 2001. – 176 с.

19. Волонтерська служба недержавної організації соціальної сфери : зб. матеріалів / [О. Стецьков, Н. Майорова, В. Шелковнікова та ін. ; під ред. Р. Кравченко ; Благодійне товариство допомоги інвалідам та особам з інтелектуальною недостатністю „Джерела”]. – К. : Сфера, 2000. – 92 с.

20. Волонтерський рух в Україні: тенденції розвитку / [Вайнола Р. Х., Капська А. Й., Комарова Н. М. та ін.]. – К. : Академпрес, 1999. – 112 с.

21. Все вирішує ... співпраця : посіб. для громадських організацій / [пер. з англ. О. Олександрової, Г. Грінкевич ; Ресурсний центр розвитку громадських організацій “Гурт”]. – К. : Академія, 2000. – 167 с. – (Бібліотека РЦ “Гурт”).

22. Грига І. Чинники виникнення психологічних проблем у волонтерів та шляхи оптимізації їхньої роботи / І. Грига, О. Бриджовата // Наукові записки : зб. наук. пр. / Нац. ун-т „Києво-Могилянська академія”. – К. : Нац. ун-т „Києво-Могилянська академія”, 1999. – Вип. 7. Політологія, соціологія. – С. 67–79

23. Громадські об'єднання в Україні : навч. посіб. / [В. М. Бесчастний, О. В. Філонов, В. М. Субботін та ін.] ; за ред. В. М. Бесчастного. — К. : Знання, 2007. — 415 с.

24. Добродійна діяльність і меценатство в Україні / [авт.-упор. В. В. Болгов]. – К. : ВАТ „Вид-во „Київська правда”, 2003. – Вип. 1. – 110 с.

25. Довідник з фандрейзингу 2006 / [за ред. М. Гопкало, І. Шевченко]. – К. : БФ „Творчий центр Каунтерпарт”, 2006. – 164 с.

26. Заверико Н. В. Організація роботи служби волонтерів : метод. реком. / Заверико Н. В. – Запоріжжя : ЗДУ, 2005. – 28 с.

27. Заверико Н. В. Основи управління діяльністю волонтерів : метод. реком. / Заверико Н. В. – Запоріжжя : ЗДУ, 2004. – 36 с.

28. Загальна декларація волонтерів (витяг), прийнята на XI Конгресі Міжнародної Асоціації Волонтерів // Волонтерський рух „Пенсіонер” в Україні : [зб.] / [упор.: Є. І. Стеженська, Н. В. Вержиховська.]. – К. : ТИРАЖ, 2002. – Вип. 2. – С. 11–13.

29. 47. Івченко Н. М. Особливості розвитку волонтерського руху в Україні / Н. М. Івченко // Теоретичні питання освіти та виховання : зб. наук. пр. / Ін-т проблем виховання Академії педагогічних наук. – К. : Ін-т проблем виховання Академії педагогічних наук, 2000. – С. 90–93.

30. Івченко Н. М. Участь молоді у волонтерській діяльності як соціальнопедагогічна проблема (інтерпретаційний аспект) / Н. М. Івченко // Соціальна робота в Україні: теорія і практика. – 2003. – № 1. – С. 23–28.

31. Інновації у соціальних службах : навч.-метод. посіб. / [Т. В. Семигіна, В. Покладова, І. М. Грига та ін. ; за ред. Т. В. Семигіної]. – К. : Пульсари, 2002.

– 168 с. – Бібліогр.: С. 140–143.

32. Історія, теорія та практика волонтерського руху в Україні : наук.-навч.-метод. посіб. для студ., магістрантів, аспірантів та спеціалістів у галузі соц. роботи, соц. педагогіки / За аг. ред.. С. Я. Харченка ; авт. кол. : С. Я. Харченко, О. П. Песоцька, В. О. Кратінова та ін. – Луганськ : Вид-во ДЗ



«ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2008. – 320 с.

33. Коваленко С. В. Волонтерський рух як важлива складова державної молодіжної політики в Україні / С. В. Коваленко // Соціальна робота в Україні: теорія і практика. – 2005. – № 2. – С. 89–96.

34. Лях Т. Л. Волонтерство як суспільний феномен / Т. Л. Лях // Проблеми педагогічних технологій : зб. наук. пр. / Волинський державний університет імені Лесі Українки. – Луцьк : Волинський академічний дім, 2004. – Вип. 3–4. – С. 139–144.

35. Лях Т. Л. Волонтерський рух та сучасні тенденції розвитку волонтерських організацій в Україні / Т. Л. Лях // Проблеми педагогічних технологій : зб. наук. пр. / Волинський державний університет імені Лесі Українки. – Луцьк : Волинський академічний дім, 2002. – Вип. 2. – С. 44–53.

36. Лях Т. Л. Людські ресурси волонтерського руху та шляхи залучення добровільних помічників до соціальної діяльності / Т. Л. Лях // Вісник Луганського національного педагогічного університету імені Тараса Шевченка / [упоряд.: О. Л. Караман, Я. І. Юрків] ; Луганський національний педагогічний університет імені Тараса Шевченка. – К. : Альма-матер, 2008. – Вип. 6. Педагогічні науки. – С. 198–209.

37. Лях Т. Л. Сучасні тенденції розвитку волонтерських організацій в Україні / Т. Л. Лях // Молодь, освіта, наука, культура і національна самосвідомість : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф., (Київ, 22–23 квіт. 2002 р.) : [у 2 т.] / [за ред. М. І. Шкіля та ін.]. – К. : Вид-во Європ. ун-ту, 2002. – Т. 1. – С. 122–124.

38. Методика організації волонтерських груп : навч. програма для студ. спец. 7.010105 „Соціальна педагогіка” / [уклад. Т. Л. Лях]. – К. : КМПУ імені Б. Д. Грінченка, 2008. – 58 с.

39. Мурашкевич О. А. Як стати волонтером / Мурашкевич О. А. – Луганськ : Луганський обласний благодійний фонд „Підліток” : ЛОЦСССДМ, 2005. – 82 с.

40. Назарук В. Створення та керування волонтерською програмою / Василь Назарук. – К. : Благодійний фонд „Центр волонтеріату „Добра воля”, 2001. – 70 с.

41. Організація волонтерського руху у вищих навчальних закладах: діагностичний інструментарій : метод. розробки / [уклад. Т. О. Рудякевич]. – Житомир : ЖДУ, 2004. – 20 с.

42. Підготовка волонтерів та їх роль у реалізації соціальних проектів : збірка / під ред. І. Д. Зверевої, Г. М. Лактіонової. – К. : Наук. світ, 2001. – 49 с. – (Серія „Благополуччя дітей та молоді: можливості соціальної роботи”).

43. Святненко В. Нові технології волонтерства / В. Святненко // Добра воля. – 2004. – № 1 (27). – С. 10–12.

44. Сергієнко Г. З досвіду організації волонтерської діяльності майбутніх фахівців соціальної роботи / Г. Сергієнко // Соціальна робота в Україні: теорія і практика. – 2003. – № 2. – С. 130–135.

45. Собчук В. В. Волонтерство як школа самореалізації особливості / В. В. Собчук, Л. В. Теремій // Соціальна робота в Україні: теорія і практика. – 2005.

– № 2. – С. 97–122.

- Створення сприятливих умов для благодійництва в Україні : зб. матеріалів кругл. ст., (Київ, 9 квіт. 2001 р.) / [упор. Д. Новаківська] ; Міжнародний фонд “Відродження”. – К. : Міленіум, 2001. – 28 с.
- Суховєєва Н. М. Участь волонтерів у діяльності центрів соціальних служб для молоді / Н. М. Суховєєва // Соціальна робота в Україні на початку XXI століття: проблеми теорії і практики : матеріали доповідей на міжнар. наук.-практ. конф., (Київ, 29-31 жовт. 2002 р.) : [у 2 ч.] / [редкол. В. П. Бех та ін. ; Державний центр соціальних служб для молоді ; Державний ін-т проблем сім’ї та молоді. – К. : ДЦССМ, 2002. – Ч. 2. – С. 170–175.
- Технологізація волонтерської роботи в сучасних умовах / [Капська А. Й., Безпалько О. В., Вайнола Р. Х. та ін.] ; за ред. А. Й. Капської. – К. : ТОВ ВКП „Аспект”, 2001. – 140 с.
- Як визнавати працю волонтера : практич. посіб. / [упор. В. Дибайло]. – К. : Видавничий дім „КМ Академія”, 2002. – 31 с.
- Як стати волонтером / [упор. О. А. Мурашкевич.]. – Луганськ : Луганський обласний благодійний фонд „Підліток” : Луганський обласний центр соціальних служб для сім’ї, дітей та молоді, 2005. – 80 с.
- Дідух І.Я., Дідух А.П. Проблематика застосування корпоративного волонтерства в Україні та світі. Збірник наукових праць Кам’янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Вип. XXXI. Серія: соціально-педагогічна, 2018. С.123-133 - Фахове видання.
- 52. Дідух І.Я. Волонтерська діяльність як засіб для самореалізації та самовизначення особистості. Освітній простір України. /№10, 2017., С.115-120.- фахове видання
- 53. Дідух І.Я., Фіголь Ю. Благодійна діяльність у процесі соціального становлення молоді. Теоретичні, методичні та практичні проблеми соціальної роботи : тези доповідей II Всеукраїнської з міжнародною участю науково-практичної конференції (Івано-Франківськ, 19 квітня 2019 року). Івано-Франківськ : НАІР, 2019.

## 7. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи м. Івано-Франківськ, вул. Бандери, 1 каб. 802 тел. (0342) 57-00-05 kspsr@pnu.edu.ua
Викладач	Дідух Ірина Ярославівна

Контактна інформація викладача	+380673420106 Ірина Дідух iryna.didukh@pnu.edu.ua a
--------------------------------	--

### **8. Політика навчальної дисципліни**

Політика курсу базується на гуманістичній освітній парадигмі, суть якої полягає у повазі до особистості студента, у праві й можливості майбутнього фахівця самостійно обирати спосіб засвоєння навчального матеріалу, використовувати нові методи, прийоми і засоби педагогічної діяльності; на навчанні у співробітництві, тобто спільній із викладачем діяльності.

Академічна доброчесність	Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету: Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі студентів ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені
--------------------------	---

	<p>Василя Стефаника». Положення про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». Склад комісії з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». Лист МОН України «До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності». Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням: <a href="https://pnu.edu.ua/положення-Про_запобігання-плагіату/">https://pnu.edu.ua/положення-Про_запобігання-плагіату/</a></p>
<p>Пропуски занять (відпрацювання)</p>	<p>Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентується «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) (див. ст. 4.). Ознайомитися з положенням можна за посиланням: <a href="https://nmv.pnu.edu.ua/нормативнідокументи/polozhenja/">https://nmv.pnu.edu.ua/нормативнідокументи/polozhenja/</a></p>
<p>Виконання завдань пізніше встановленого терміну</p>	<p>У разі виконання завдання студентом пізніше встановленого терміну, без попереднього узгодження ситуації з викладачем, оцінка за завдання - «незадовільно», відповідно до «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) стор. 4-5. Ознайомитися із положенням можна за посиланням: <a href="https://nmv.pnu.edu.ua/нормативнідокументи/polozhenja/">https://nmv.pnu.edu.ua/нормативнідокументи/polozhenja/</a></p>

<p>Невідповідна поведінка під час занять</p>	<p>Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність (див. вище) та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти (студента) «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.14 «Відрахування студентів» «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти» - ознайомитися із положенням можна за посиланням: <a href="https://nmv.pnu.edu.ua/нормативнідокументи/polozhenja/">https://nmv.pnu.edu.ua/нормативнідокументи/polozhenja/</a></p>
<p>Додаткові бали</p>	<p>Отримання додаткових балів за дисципліною можливе в разі виконання індивідуальних завдань, попередньо узгоджених з викладачем. Перелік індивідуальних завдань міститься у навчальній програмі до курсу. Також за рішенням кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи студентам, які брали участь у науково-дослідній роботі (роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій), а також були учасниками олімпіад, конкурсів, можуть присуджуватися додаткові бали «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019)</p>
<p>Неформальна освіта</p>	<p>Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019) - <a href="https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/">https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</a> Рекомендовані платформи Coursera, Prometheus</p>

**Викладач**

**Дідух І.Я.**

**Викладач**

**Дідух І.Я.**